

తులసిమొక్క

ముంగిళ్లో ముగ్గును చూస్తోంది. చుక్కలో పదే నీరెండను.... కన్నీటి చుక్కలతో తుడుస్తోంది. ఆలోచించకూడదనుకుంటోంది. తల వక్కకు వాల్చింది.... కొమ్మకు ఊగుతూన్న రోజుపూవు... పసుపుగా, బంగారం రంగు దిగినట్టుగా, పసుపు రాసుకున్న పచ్చి బాలింత పసిమిలా, తనకు కాని మనోహరుడి కోసం చూసే మానినీ మనస్వినీలా, లే జవ్వనంలో ఉన్న తపస్వినీలా....

భా! కళ్ళు తుడుచుకుంటూ వరందాలో నుంచి లోపలికి చూసింది. మనీష్లాంటు... గుబురుగా, అందంగా, కన్నతల్లిలా. పచ్చగా.... 'ఎందుకు ఏ ఖరీదు లేని నీలో ఇంత అందం?' మృదువుగా ఆ ఆకులు సవరిస్తూ వుండిపోయిందామె.

"మీ ఇంట్లో మనీష్లాంటు చాలా బాగా పెరుగుతుంది. అంటే, దబ్బులు ఎక్కువుంటాయా?" మనసులో ఎవరో ఏనాడో అన్న స్పందన....

ఉలిక్కిపడింది మెల్లగా కనుకొలనులో నీటిని తుడుచుకుంది. తుడుచుకున్న కొద్దీ కంటిలో నీరు జవ్వన ఊరుతోంది. ఉన్నవాడికీ, లేనివాడికీ కూడా లేదు అనుకోకుండా ఉండే వెన్నెల, పిల్లగాలి - వీటిలాంటిదే ఈ కన్నీరు కూడా... ఆ ఒంటరితనంలో మౌనంగా మూగగా మూలగా మ్రోగుతున్న వీణ స్పందిస్తోందా అన్నట్లు ఏడుస్తోంది. ఆమె భార్యవి....

ప్రపంచం దృష్టిలో అదృష్టవంతురాలు, సంపాదనాపరురాలు. తల్లిదండ్రుల జీవన నావలో సుఖంగా ఒడ్డున చేర్చే తెరచాప. కష్టపడ్డ పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్.

కాని వాటన్నింటికన్న మించింది, ఆమెను ఆమె గౌరవించుకునే గొప్ప శక్తి ఆమె దగ్గర ఉంది.

అదే అందంగా బ్రతకడం ... ఉయ్యాలలో కళ్ళు తెరిచిననాడు, పెద్ద కూతురుగా వుట్టిన పాపాయికి అందంగా తొట్టెలో కట్టిన రంగుపూసల తోరచాల సౌందర్యంతో ఆ పాప కళ్ళు మెరిశాయి.

చిన్నప్పటి నుంచీ ప్లాస్టిక్ బిక్కెట్లలో బుల్లి మొక్కలు పెంచేది. ఖాళీ సీసాల్లో పక్కింటివాళ్ళ ఆక్సెరియంలో అడిగి రెండు చేపలు తెచ్చి, ఆ చేప పాపాయిలు నీలాల నీళ్ళ మీద మిలామిలా కదులుతూంటే చూస్తూ కూర్చునేది. అమ్మ రెబ్బలు, తండ్రి చాలి చాలని వేతనంలో నుంచి వచ్చే విసుగు, చిన్నవాళ్ళయిన తమ్ముడూ, చెల్లెళ్ళ పోట్లాటలు - ఇవన్నీ ఆకాశంలో చందమామను, చుక్కల్ని చూస్తూ మర్చిపోయేది. సరిపోని జీతాల బాధల్లో సగం తిన్న రొట్టెలాంటి జీవితంలో ఎన్నో చేదు జ్ఞాపకాలు... కానీ, ఇవన్నీ ఆమెను మానసికంగా అంటలేదు.... కారణం - ఇంతకన్న గొప్ప

జీవితం వస్తుందనుకోలేదు... ఆశ వడలేదు. కానీ, ఉన్న జీవితాన్ని బాగు చేసుకోవాలనిపించింది. చదువుకుంది.... తన జీతం, తన జీవితం ఇంట్లోవాళ్ళకు ఖర్చు పెట్టింది...

“పెళ్ళిప్పుడు చేసుకుంటావమ్మా!” ఏ ముత్తైదువో అడిగితే, “చూద్దాం పిన్నిగారూ!” అనేసేది నవ్వుతూ పాలితేళ్ళకు.

“ఇంకెప్పుడే నీ కలల రాజకుమారుడిని చేపట్టేది....?” లక్ష్మణికారి కూతురు సృజన, ఫారన్ రిటర్న్లు బావతో పెళ్ళి కుదిరినప్పుడు అడిగింది.... అప్పటికి భార్యవికి ముప్పై ఏళ్ళు.

ఎర్ర పట్టుచీర.... సుదుట బాషికం.... విచిత్రంగా మెరిసే మామిడి పిందెల హారం... అందంగా పెట్టిన మెహందీ. ఆ పెళ్ళికూతురు అందం చూసి అచ్చెరులై పోయింది భార్యవి.

“ఏం మాట్లాడవే....”

“చూద్దాం. ఆ కళ్ళకు కొంచెం సుతారంగా కాటుక దిద్దనా కళ్ళు కొంచెం బావుంటాయి. అంటూ బలెనర్ బ్రష్ అందుకుంటూ అడిగింది.” మాట ఆపింది.

“అయినా ఎప్పుడూ ఇలా బొమ్మలా ఎలా వుంటావే? ఏమిటో బాబూ, “వనీపాతా లేదు. పిల్లా జెల్లా లేరు. తీరి కూర్చుని సుతారంగా సుకుమారంగా వుండగలరు మీరంతా. నాబోటి వాళ్ళకేనా.... అయినా పెళ్ళిచేసుకోరాదా? నీ చెల్లెళ్ళ పెళ్ళి, తమ్ముడి పెళ్ళి చేసేకారటం కదా?” టి. ఏ. లో క్లాస్ మేట్ అరుణమ్మ ట్రైనేలో కనబడి అడిగింది ఒకప్పుడు. నవ్వేసింది. ఆ నవ్వులో దిగులు లేదు. ఈ మనుష్యులకు అర్థం కాని పరిస్థితుల మీద కొంచెం కోపం వచ్చింది. అయినా ఎవరి సమస్యలు వాళ్ళవి, ఎలా అర్థమౌతాయి మరొకరికి అనుకుంది.

“దానికి మేం పెళ్ళి చెయ్యలేమమ్మా! అంత మొండిది ప్రపంచంలో లేదు.” తల్లి అందరికీ సర్ది చెప్పతోంది తన భాషలో, తమ్ముడి పెళ్ళిలో.

పెళ్ళికొడుకు అక్కగారంటే వృద్ధురాలైన ఏ తెలుగు పండితురాళ్ళ వుంటుందేమో అనుకుంటున్న అందరికీ పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ ఇచ్చిన డిగ్రీటితో హాయిగా లేఎండలాంటి భార్యవిని చూడగానే రకరకాల ఆలోచనలు వచ్చాయి.

“ఎన్నాళ్ళు వయస్సును దండగజెట్టుకుంటావు? దిక్కులేని పిల్లలతో సతమతమవుతున్నాడు మావాడు. కట్టుకోరాదటే కోడలుపిల్లా!” అంటూ వరన కలిపింది ఒక మధ్యవయస్సు అత్తయ్యగారు.

“ఒద్దండీ!” అంటూ పొడుగాటి జడ వెనక్కి వేసుకుంటూ మల్లెచెండు నవరించుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

“ఏదో ఉంది కథ....” వయసు ఉడిగిపోతున్నా వసంతకుసుమాకరం సేవింపి యవ్వనాన్ని నిలుపుకోవాలని తపనపడే మన్మథరావులు అనుకున్నారు.

ఆ తరువాత ఒక సాయంత్రం “అది నాలుగు వందలు వంపుతోంది కాబట్టి

దేహి అనకుండా బతుకుతున్నాం. లేకపోతే ఈ మొగ కుంకల మీద ఈ కోడళ్ళ మోచేతి నీళ్ళమీద ఆధారపడాల్సివచ్చేది..." అంటూ దేవుడి కుందులు చప్పుడు వచ్చేట్లు వదేస్తూ కోడలిమీద అక్కసు అంతా వెళ్ళుపుచ్చుకుంటూ అంటున్న తల్లి మాటలకు విరక్తిగా నవ్వుకుంది భార్గవి....

ఏమనుకుంటోంది అమ్మ. ఇరవై వేల కట్నం, కోరిన లాంఛనాలు ఇచ్చి, ఈ ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన మరదలులో పనిమనిషిని, వంట మనిషిని చూడాలన్న శాడిజం ఏమిటమ్మకు.....?

కానీ అమ్మ మాటల్లో చాలా విషయాలు అర్థమైనాయి. తనకు వచ్చే జీవితంలో నాన్నకువంపగా నాలుగు వందలు సేవింగ్స్ బ్యాంకు ఎకౌంటు తీసేస్తే మిగతా మూడువందలకీ తను అధికారిణి... ఈ ఆర్థిక త్యాగాల కన్నెటికీ అద్దుచెప్పని పెళ్ళికొడుకు దొరకాలంటే అది అయ్యే పనేంకాదు.

ఆమె రంభాకాదు....రాగరాగిణి కాదు. కొంచెం అందం, మరికొంచెం సున్నితత్వం వున్న మామూలు ఆడపిల్ల... పరిస్థితులకు మారుమాట్లాడడం రాని మరో మధ్యతరగతి పిల్ల...

"నువ్వెవరైనా ప్రేమించావేమే...." ప్రాణస్నేహితురాలు రాధ సూటిగా చూస్తూ అడిగింది. అమె మౌనం మరోరకంగా అర్థమైంది రాధకు.

ప్రేమ....! నవ్వేసుకుంది భార్గవి. ప్రేమలో పడ్డానికి ప్రేమించడానికి చాలా సాహసం, ఏమీ తెలియని ముగ్ధత్వం, ప్రేమించే మనిషి మీద గట్టి నమ్మకం వుండాలి. వాటన్నిటికీ పరిస్థితులు అనుకూలించాలి. అవన్నీ తనకున్నా ఆటువంటి వ్యక్తి వున్నాడన్న నమ్మకం లేదు.

కానీ, ఆమె జీవితపు సహారాల్లో కొన్ని తొలకరి జల్లులున్నాయి. చెప్పదుకానీ....

పదిహేదేళ్ళ ముగ్ధత్వంలో, వయసొచ్చిన అందంలో భార్గవీ చాలా బావుండేది. ముగ్ధేసుకుంటున్నా వెనుక పెరట్లో బట్టలు వుతుక్కుంటున్నా పక్కంటి బ్యాంకులోనుంచి తననే ఏవో రెండుకళ్ళు గమనిస్తున్నాయని అర్థమైంది ఆమెకు. వయసు అమె బుగ్గల్లో ముద్ద మందారాలు పూయించింది. జీవితంలో అన్నిరకాల భావాలకు నిర్భవనం ఒకటే. గుర్తింపు... ప్రతి సెంటిమెంటుకూ, ప్రతి త్యాగానికి ఆఖరి అర్థం తన ప్రత్యేకత నిలుపుకోవడం! అహం! సంతృప్తిపడడం..... తనకోసం ఎవరో చూస్తున్నారు! అది గొప్ప భావం.

"అమ్మా! పక్కంటి మేనేజరుగారు మీ ఇంట్లో తులసిమొక్క వుందంటే ఇమ్మన్నారమ్మా!...." వాకిట్లో కూర్చుని చెల్లెళ్ళకు చదువు చెబుతున్న భార్గవి ఉలిక్కిపడి చూసింది. బ్యాంకు ఫ్యూను.

అర్థం కానట్లు చూసింది. వెంటనే ఆ ముందు రోజు జరిగిన విషయం గుర్తుకు వచ్చింది.

“పెరడునిండా ఇంత తులసి మొలచిందేమీ అద్దదిద్దంగా!” అమ్మ మొక్కలకు పాదులు పెడుతూ ఆరిచింది.

“తులసికోటలో కృష్ణతులసి, లక్ష్మీ తులసి కలిపి వేశానమ్మా! పోనే, మిగిలిన మొక్కలుండనీ.... తులసి కదా?” అంది భార్యవి.

అప్పుడు గోదవక్క నెక్కడో ఆయన వుండి వుంటాడు. ఒక్క జలదరించింది ఆమెకు.

“బ్రహ్మదాదికి తులసిమొక్కతో ఏంపనయ్యా? పూజ చేస్తాడా, పురస్కారం చేస్తాడా... ఆయినా తీసుకెళ్ళు. బోలెడు నారు వడింది.” అమ్మ అంటోంది.

ఇవన్నీ వినబడి చినబడకుండా వున్నాయి భార్యవికి. నరూల్లో ఏదో తెలియని మత్తు. ఊహలకు రెక్కలు కట్టి విసువీధుల్లో ఎగరేసుకొంటోంది.

“ఏమిటి ఆ కూచోదం.... ఆ పిల్ల లెప్పుడో లేచిపోయారు - పట్టించుకోవే...” మోకాళ్ళ మీద తల పెట్టుకుని ఆలవోకగా ఆలోచిస్తున్న భార్యవిని చూస్తూ ఆరిచింది తల్లి.

అనాదీనుంచి, దొడ్లో పని చేసుకుంటున్నా నూతిలో నీళ్ళు తోడుతున్నా పక్కంటి కాంచెందు దగ్గర అలికిదైనా, ఏవో రెండుకళ్ళు తననే చూస్తున్నాయనే భావం భార్యవిలో కొత్త అందాన్నిచ్చింది. మాటలో అందం, కళ్ళల్లో మెరుపు, నడవడంలో వయ్యారం వచ్చాయి. వాళ్ళింటి మందార గుబురు వెనకాల ఎవరిదో అలికిడయినప్పుడల్లా అతనేనని తలఎత్తేది కాదు భార్యవి.

“పక్కోల్లో కుర్రాడుకి బ్యాంకులో పనిట... మనవాళ్ళేట... వెళ్ళి విచారించకూడదూ....” అంటూ తల్లిపోరు, తండ్రి కదలడం విన్న భార్యవి ఆ రోజు నిద్రపోలేదు. ఆ మర్నాడు జ్వరం, తలకాయ నొప్పి. మూడోరోజు, “ఆ పిల్లాడికి అభ్యంతరం లేదుట, తల్లి తండ్రిని కనుక్కోమన్నాడు...” అన్న తరవాత లేచింది లేడిలా, జలపాతంలా, కదిలే మబ్బులా ఇంద్ర ధనుస్సులా... అలా హాయిగా తిరిగింది. వేసుకున్న ప్రతి బట్టా, చేసుకున్న ప్రతి అలంకారం, పూస్తున్న ప్రతి పూపూ నాకోసమే నా అందంకోసమే అనుకుంది.

వారం తరవాత, “వాళ్ళు చాలా పెద్ద ఎత్తున వున్నారమ్మాయి, చూద్దాం...” అనగానే ‘అచ! తండ్రిని అతనే ఒప్పిస్తాడు’ అనుకుంది... కానీ, సహం ఉత్సాహం చల్లబడింది.

మరొక వారం గడిచింది. మూగగా, బ్యాంకు కిటికీలవంకా, లోపల తిరుగుతున్న ఫాస్ట్‌వంకా, పైన అతను వుండే గదివంకా అర్థం కానట్లు ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూ గడిపేది.

“అచ! అందని వాటి జోలికి పోవడమేమిట, బంగారంలాంటి పిల్లాణ్ణి ఒండులుకుంటారా? మన ఎదిరింటి వాళ్ళు ఎప్పుడో కాపు వేశారు. పిల్ల బావుండదని సందేహించారట మొదట. లక్షరూపాయల కట్నం, బోలెడంత సామానం... ఇవన్నీ

మనమెక్కడ తేగలం?... ఇప్పుడు ఒప్పుకున్నారట... ” సహం అసూయగా, సహం నిస్సహాయంగా తల్లి చెప్పతోంది వక్రించి మాణిక్యముకు.

“అయ్యో! బంగారంలాంటి పిల్ల మనమ్మాయి. పోన్లే దేనికైనా ప్రాప్తం వుండాలి. ఒక గ్లాసు కాఫీ పొదుం ఇయ్యి. పోతా....” అంటూ లేచిందామె.

గదిలో గోడకానుకుని కూర్చుని వుంది భార్గవి. అన్నీ విసబడుతున్నాయి. ప్రతి మాట ఆమెలో గుచ్చుకుంటోంది. ఎదురుగా వున్న పెద్ద వెంకటేశ్వరస్వామి పటం వంక చూస్తూ కూర్చుంది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరిగాయి.

పెళ్ళివారొచ్చి చూసిపోయి, సంబంధం తప్పిపోయిందని తెలిసిన ప్రతి మధ్య తరగతి ఆడపిల్లా మర్నాటినుంచీ మళ్ళీ మామూలుగా వుండాలి. బాధపడుతున్నట్లు తెలియకూడదు. తప్పదు. “నన్నట్లైతేదన్నారు” అని దుఃఖవడి ఎదుటివాళ్ళకు చాటుతామేమోనని భయం.

కానీ, ఎవరికీ చెప్పలేనిదీ, ఆమెలో రగిలిపోతున్నదీ ఒకటే ప్రశ్న... ఏ రకంగా ఎదురింటి సరోజ తనకన్నా గొప్పది... ఒక్క డబ్బేనా ముఖ్యం?

ఈ ఆలోచనకు చాలా కారణాలున్నాయి. వాళ్ళిద్దరూ ఎదురు బొదురిళ్ళలో పెరిగారు. పట్టుపరికిణీ కట్టుకుని, ఎలక తోక జడేసుకుని ధామ్మని జారి పడి ఏడుస్తూపోయే సరోజకు, పొందిగ్గా, నిదానంగా, బారెడు జడలో కనకాంబరం పూలతో, మెరిసే కళ్ళతో మెదిలే భార్గవికి ప్రతి క్షణం తెలియని పోటీ... ప్రతి విషయంలో భార్గవిదే పైచెయ్యి. “మీ పిల్ల మా ఇంట్లో వుడితేనా!” అనేది సరోజ తల్లి.

ఎదుగుతున్న ఇద్దరిలో ఏ కోశానా స్త్రీత్వం లేకుండా గడకారిలా పెరిగింది సరోజ... ఓటీ నిలవదు, అలంకరణలో ఎక్కడా సౌలభ్యం లేదు. కానీ భార్గవిలో అందముంది. అమె రసపిపాస ఆమెలో తెలియని సౌకుమార్యాలు మొగ్గ తోడిగించేది.

అందుకే భార్గవిని చూస్తే ఎందుకో తెలియని కోపం సరోజకు. అది ప్రతి మాటలో వెల్లడించేది. ఆమె అసూయను బైటకు చెప్పకపోయినా చాలా గర్భవదేది భార్గవి.

కానీ ఈనాడు.... ఈనాడు తన సర్వస్వం ఆమెకున్న దబ్బముందు ఎందుకూ వనికీదానివైపోయినాయన్నమాట. చేదు నిజం, అపశ్రుతిలా స్పందించింది ఆమెలో, ఆనాటి కన్నీళ్ళు, ఆ బాధ ఈనాటికీ మర్చిపోలేదు.

“మీ తోట, దొడ్డి, ఇల్లు ఎంత అందంగా ఆట్టేపెడతారమ్మా! మా బాబుగారు ఎప్పుడూ మెచ్చుకుంటారు.” మర్నాడు బ్యాంకు వ్యూసు ఏదో మాటల్లో అమ్మకు చెప్పకున్నాడు.

“అ! ఏదోలే నాయనా! ఇవన్నీ ఎవరిక్కావాలి? హోదాలు, కట్టాలు... ఆ ఎట్టి మొట్టి స్వరూపాన్ని చేసుకుంటున్నాడుగా. అనుభవించమను...” అని మూతి మూడు వంకర్లు తిప్పి లోపలికి వచ్చేసింది ఆమ్మ.

రంగ రంగ వైభవంగా ఆమె ఎదురుగానే. ఆకాశమంత పందిరి, భూదేవంత ఆరుగు వేసి ఉన్నంటాక్స్ ఆఫీసరుగారి అమ్మాయి పెళ్లైంది.

“మర్యాదగా ఉండదు” అంటూ అమ్మా నాన్నా వెళ్ళారు కానీ, గుమ్మం కదలలేదు భార్గవి.

“పెళ్ళికి రాలేదేం... మూర్ఖిష్టర్లకి వెతుకున్నాం, చెప్పిపోదామని వచ్చాను...” ఫెక ఫెకలూడే వట్టుబీరతో లోపలికి వచ్చింది సరోజ. తల్లో చామంతిపూలు, చేతినిండా రకరకాల గాజులు, మెళో పేరు తెలియని నగలు... కానీ, పెళ్ళికళ.... ‘బావుంది’ అనిపించింది భార్గవికి.

“ఈ నెక్లెసేనా... మావారు తనే సెలక్ట్ చేశారు - బావుందా!” అని ముందుకు వంగింది.

నీలిరాళ్ళ నక్షత్రాల నెక్లెస్. బావుంది. కానీ మెడలేని సరోజ మెడలో అడ్డంగా పడిపోయింది. అదే నాకెలే... ఆలోచించలేకపోయింది భార్గవి.

అన్నతో మాట్లాడి - “మా ఇంటికిరా! నేవచ్చిన తరువాత....” అని కేకేసిపోయింది.

ఆమె ప్రతి అడుగులోనూ, నీకన్నా నేను గొప్ప, గెలిచాను చూశావా అన్న భావం కనిపిస్తూనే ఉంది.

బావుందదని శ్రావణ మంగళవారం నోములకు వెళ్ళింది భార్గవి పేరంటానికి.

“అదీ ఆ ఏదిరింటి భార్గవిని కూడా ఇద్దామని ప్రయత్నించారట మా అల్లుడికి. మన ఎదురుగా కైటపదరు లెండి... వాళ్ళు ఇచ్చే ముష్టి మూడు కాసుల బంగారానికి, మూడువేల కట్నానికి ఇంత రాజాలాంటి సంబంధం తెద్దామా?.... ఏం చూసి, తకుకు తెకుకులు చూసి చేసుకోవాల్సిందే...” సరోజ తల్లి పేరంటాళ్ళ మధ్య అంటున్న మాటలు విని గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగి వచ్చేసింది భార్గవి.

గుండెల్లో దుఃఖం. కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. డబ్బు, డబ్బు, డబ్బు... ఇది తప్ప మరేం లేదా?...

కప్ప, కోపం ఏం చెయ్యాలో తెలియక తులసిఅకులన్నీ దూసిపోసింది.

“అయ్యో! అదేం పనే?...” తల్లి తిట్లు ప్రారంభించింది. “పిలిచారు కదా అని వెళ్ళామా! మన్ని ఎత్తి పొడిచిందిట అవిడ... నాలుగూ పెట్టొచ్చాను చెప్పద్దు. ఎవరి గొప్ప వాళ్ళది... సరేలే ... డబ్బుంటే కొండమీద కోటి దిగొస్తుందంటారే... అట్లాగే తెచ్చుకున్నాడు నీ అల్లుడు అని దులిపేశాను... మండిపోయిందనుకో.... సరే ఆ తులసాకు మాల కట్టు, మెళో అన్నా వేద్దాం... పొర్లమి కూడా.....” అంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

మౌనంగా చెప్పిన పని చేసింది.

రేముడి మెళో మాల వేసింది. ప్రతి ఆకులో ఆమె కన్నీటి బొట్టు బక్కుపైపోయామోమో... ఆనాటినుంచీ భార్గవి చదువే ధ్యాసగా పెట్టుకుంది. రెండుమూడుసార్లు అతను సరోజ భర్తగా ఎదురుపడ్డా వలకరించలేదు.

ఉద్యోగస్తురాలైంది..... మళ్ళీ ఎప్పుడూ ఏదవలేదు భార్గవి. ఏదవలసిన అవసరం తెచ్చుకోలేదు.

కానీ, ఈనాడు... ఈనాడు దుఃఖపడుతోంది 38 ఏళ్ళ భార్గవి.? కారణం....

శి శి శి

ట్రాన్స్ఫర్ మీద హైదరాబాద్ వచ్చింది భార్గవి. అఫీసుకు దగ్గరగా ఇల్లు ఉందని తెలిసి స్నేహితురాలితో చూద్దామని వెళ్ళింది.

“ఈ కొంప మనకేం సరిపోతుంది?... కాస్త పెద్ద ఇల్లు చూడండి... అఫీసువాళ్ళిస్తున్నప్పుడు కక్కుర్తి దేనికీ?...” ఎవరో ఇల్లాలు సాగదీస్తూ మాట్లాడుతోంది లోపల. ఎవరో తమబోటివాళ్ళే. “నయం, ఆవిడకు ఇల్లు నచ్చలేదు” అనుకుంటుండగానే బైటకు వచ్చింది ఆవిడ.

గోడకానుకుని నిలబడ్డ భార్గవి నిర్ఘాంతపోయింది. సరోజ! లావుగా, విచిత్రంగా తయారైంది. ముడేసుకుంది. అసలు వయస్సుకన్నా పదేళ్ళు పైబడ్డట్లుంది. అదే అశ్రద్ధ ఒంటిమీద.

ముక్కుమీద జారిన కుంకుమ.

చెదిరిపోయిన కుచ్చెళ్ళు.

నలిగిపోయిన చీర.

మరింత మోటుగా తయారైన చేతులు.

రవ్వల నగలు...

“ఎవరదీ?... నువ్వు భార్గవీ! ఏమండోయ్..... భార్గవి!” ఒక్క అరుపు అరిచింది.

ఇరకాటాన పడ్డది భార్గవీ.

లోపలనించి బైటకు వచ్చాడతను. పొడుగ్గా హుందాగా అలాగే ఉన్నాడు. కొంచెం జుట్టు నెరసింది.

“హల్లో” అంటూ సూటిగా ఆమె కళ్ళల్లోకి చూశాడు. తల వంచుకుంది భార్గవి.

అతని చూపులు ఈ ఇద్దరు ఆడవాళ్ళను తూచి లెక్క కడుతున్నాయి.

“సరో ... ఇహ పదండి.” గబుక్కున వెళ్ళి కారెక్కింది సరోజ. వెనక్కు తిరిగి చూసి “వస్తాను” అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడతను.

“ఎవరే వాళ్ళు, ఇంత అపోజిట్ పెయిర్!” స్నేహితురాలు కుదుపుతూ అడిగింది.

ఏమని చెప్పతుంది భార్గవి?

ఆ మర్నాడే ఆ ఇంటికే అడ్వాన్స్ ఇచ్చింది. ఇంట్లో చేరిన రెండో రోజు తెలిసింది, ఎదురింది బంగాళాలో సరోజ, ఆమె భర్త చేరారని.

వట్టించుకోకూడదనే అనుకుంది భార్గవి. ఒంటరితనం, సరిపోయే దబ్బు ఆమెలోని కళాకారిణిని నిద్ర లేపాయి. ఆ పనికిరాని పాత కొంపను చక్కటి కుటీరంలా తీర్చిదిద్దింది. అక్కడొక మనీప్లాంటు, ఇక్కడొక మల్లె తీగ. బుల్లితోట.

నాలుగు నెలల తరవాత -

ఒక ఆదివారం మధ్యాహ్నం పుస్తకం చదువుకుంటూ కూర్చుంది. పరదాకు కట్టిన గంటలు మృదువుగా మోగుతున్నాయి.

గాలి దుమారంలా వచ్చి పడింది సరోజ.

“అసలు నీ ఉద్దేశం ఏమిటి?” కూర్చుంటూ అంది.

“ఏమిటి?” అర్థం కాకుండా అడిగింది భార్గవి.

“ఎదురింట్లో చేరి ఈ రంగేళి రాణి వేషాలన్నీ ఏమిటి? నా మొగుడిని నాకు కాకుండా చెయ్యాలనేనా? ఏమిటి నీ ఉద్దేశం? ‘ఇల్లు సర్దడం నేర్చుకోరాదు’ అవిడను చూసి. మనిషంటే అలా ఉండాలి. అంత వయస్సు కనబడదు. ఎందుకు నీకేం తక్కువైంది అని. ఒంటి మీద శ్రద్ధ ఉండదు. ఛీ! ఆ ఇంటి ముందు మనిల్లు తలుచుకుంటే అశుద్ధంలో అడుగుపెట్టినట్లుంది.’ ఇవన్నీ నా మొగుడి మాటలు. విన్నావా? అయినా, గడేకారిలా 38 ఏళ్ళు వైబ్లడా పెళ్ళి గిళ్ళి లేకుండా ఇలా అందంగా అలంకరించుకుంటూ వృద్ధ కన్యలా తిరుగుతూ ఎదటి వాళ్ళ కాపరాలు పాడు చెయ్యకపోతే ఎవడో గంతకు తగ్గ పోంతను కట్టుకోవచ్చుగా?” అని కంకరరాళ్ళలాంటి మాటలు కుమ్మరించిపోయింది సరోజ.

ప్రపంచమంతా ఏకమై ‘నీకు వయస్సైపోతోంది’ అని జ్ఞాపకం చేసినప్పుడు. ఏడవని భార్గవి, ఎదటి మొగవాళ్ళన్న వెకిలి మాటల్ని లెక్క చేయని భార్గవి, ఇంటా లైటా తన వ్యక్తిత్వంతో నిలబడ్డ భార్గవి, తన లోకాన్ని తాను సృష్టించుకుని ఆందులో ఆనందపడే భార్గవి మొదటిసారిగా చాలా రోజుల తరవాత “వృద్ధకన్యవు” అంటూ సరోజ తిట్టిన తిట్లకు వెక్కి వెక్కి ఏడిచింది.

కొమ్మన ఊగే రోజాపూవు, ఆకుచాటు మందారపూవు, ముంగిట్లో ముగ్గా ఎదురింటి భవనపు యజమానిని ఒక్కటే ప్రశ్నించాయి మౌనంగా:

“అంత తులసిమొక్కమీద మోజున్నవాడివి గంజాయికేమని అమ్ముదుపోయావు మేనేజరూ?” అని.

(వనిత మాసపత్రిక - నవంబరు, 1982)